

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202367
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618202367.11

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú D. Y., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom N.. S.. I. XXX/XX, W. R., bytom pri otcovi, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Námestie slobody 1461/9, Ružomberok, IČO: 37 905 465, dieťa matky Z. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom I. Ž., t. č. bytom Z. H. XX, M., zastúpenej: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, a otca G. Y., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom L. XXX, okres W. I., zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom Garbiarska 905, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhoch rodičov na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie :

Matka je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 1P/150/2018, p o v i n á prispievať na výživu maloletej D. Y., nar. XX. X. XXXX, vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca dieťaťa.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Otec podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 27. 8. 2018 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej D. Y., nar. XX. X. XXXX, vedený pod sp. zn. 1P/150/2018. Dňa 31. 8. 2018 podala matka na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej D. Y., nar. XX. X. XXXX, ktorý bol zaevidovaný pod sp. zn. 9P/104/2018. Uznesením sp. zn. 1P/150/2018 zo dňa 3. 9. 2018 súd spojil návrh otca a návrh matky na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 1P/150/2018.

2. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/150/2018 zo dňa 27. 9. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoP/59/2018 zo dňa 19. 12. 2018, právoplatného dňa 9. 1. 2019, bola maloletá na základe návrhu otca zverená do jeho osobnej starostlivosti.

3. Elektronickým podaním doručeným dňa 9. 10. 2019 otec predložil nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd matku zaviazal prispievať na výživu dieťaťa sumou 150,- eur mesačne. Ako dôvod uviedol, že v uvedenej výške žiada o určenie výživného aj vo veci samej. Túto sumu považuje za odôvodnenú a nevyhnutnú pre potreby maloletej, ktoré súvisia najmä s jej zhoršeným zdravotným stavom a návštevou predškolského zariadenia. Matka od opustenia spoločnej domácnosti v januári 2018 neprispieva na výživu dieťaťa, s maloletou sa stýka pravidelne. Všetky potreby pre maloletú zabezpečuje výlučne sám. Otec tiež poukázal na výšku svojich pravidelných výdavkov ohľadne starostlivosti o domácnosť, zakúpenia stravy, liekov, pohonných hmôt či splácania hypotéky. Jeho čistý mesačný príjem je okolo 850 - 900,- eur. Aktuálne zárobkové možnosti matky umožňujú plniť

si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, a to vo väčšom rozsahu ako je zákonom stanovená suma minimálneho výživného.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich

detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného podľa § 366 CMP. Súd pri rozhodnutí o návrhu vychádzal z vyššie citovaných zákonných ustanovení, ktorými je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Osvedčovanie znamená, že súd z obsahu návrhu a predložených listinných dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

18. V predmetnom konaní súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletú Viktóriu do osobnej starostlivosti otca, ktorý sa o ňu riadne stará. Konanie je v štádiu pred nariadením znaleckého dokazovania za účelom zistenia vhodnosti výchovného prostredia u obidvoch rodičov. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec domáha určenia výživného matke. Dôvodom je, že matka od odchodu zo spoločnej domácnosti na výživu maloletej neprispieva. Podľa tvrdení otca, všetky výdavky na dieťa hradí sám. Súd poukazuje na to, že obaja rodičia majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. V priebehu konania mal súd preukázané, že otec je zamestnaný v spoločnosti ARCHÍV SB, s.r.o., IČO: 36 402 249. Jeho priemerný mesačný vymeriavací základ za rok 2019 je v sume 1 128,- eur. Jeho čistá mesačná mzda sa pohybuje okolo 800 - 900,- eur. Z listinných dôkazov predložených otcom je zrejmé, že uhrádza výdavky spojené s domácnosťou a starostlivosťou o dieťa. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne bolo zistené, že matka je od 4. 6. 2019 zamestnaná v spoločnosti H3, s.r.o., IČO: 36 616 842 a jej priemerný mesačný vymeriavací základ je vo výške 514,50 eur. Podľa predloženého potvrdenia bola čistá mzda matky za júl 2019 v sume 427,11 eur. O výživnom na maloleté dieťa nebolo doposiaľ rozhodnuté, preto je v záujme ochrany práv maloletej, aby nedošlo k ohrozeniu jej výživy, určiť matke výšku jej vyživovacej povinnosti v rozsahu, ktorý zodpovedá nevyhnutnej miere, na zabezpečenie základných potrieb dieťaťa, a to formou neodkladného opatrenia.

19. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd mal osvedčené, že v danej veci sa vyžaduje okamžitá úprava pomerov, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Je nevyhnutne potrebné, aby boli neodkladne upravené pomery účastníkov, pretože rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a matka si neplní vyživovaciu povinnosť, s výnimkou času, keď poskytuje maloletej osobnú starostlivosť a uspokojovanie jej potrieb ona, a to v podstatne užšom rozsahu, než otec, čím môže byť ohrozený zdravý vývoj maloletej. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyššie uvedené skutočnosti súd považuje návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný. Na základe toho podľa § 366 CMP uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere, a to sumou 50,- eur mesačne. Vo zvyšnej časti návrh otca zamietol (v

časti 100,- eur, ktoré predstavuje výživné nad rámec nevyhnutnej miery). Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. Matka je povinná ho platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany obidvoch rodičov. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia. Po dokazovaní vo veci samej súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletej a súčasne schopnostiam a možnostiam povinného rodiča.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).